

Fedme og demens

Både fedme og demens øker i vår del av verden, og mange har tenkt på om det er en sammenheng mellom det å være overvektig og økende glemsomhet. Det gjorde også en gruppe forskere som nylig publiserte en undersøkelse der denne problemstillingen ble belyst.

Forskerne gjennomgikk forekomsten av demens blant personer som var 40 år og eldre i en befolkningsgruppe på 2 millioner. Personene var fulgt opp av sine leger i lang tid, fra 6 år til over 12 år. Omlag 45 000 av pasientene fikk demens. Det viste seg at undervektige hadde over 30 prosent høyere risiko for utvikling av demens i løpet av observasjonstiden sammenlignet med normalvektige. Videre fant forskerne at risikoen for demens sank med økende grad av fedme. Sterkt overvektige eldre hadde om lag 30 prosent lavere demensrisiko enn normalvektige.

Forskerne hadde forventet å påvise den motsatte sammenhengen mellom overvekt og demens. Undersøkelsen ble publisert i et anerkjent fagtidsskrift, og har ført til store overskrifter i ledende aviser verden over, og kommentarer som for eksempel "Bli fet og behold forstanden!"

Problemet er at undersøkelsen ikke gir grunnlag for slike overskrifter. Forskerne fant bare at fedme og demens forekommer sjeldnere sammen enn forventet, og ikke at fedme er årsaken til redusert hyppighet av demens. Kanskje er forklaringen at begynnende svikt i hukommelsen fører til endrede spisevaner og vekttap, og at dette kan skje før demensen blir åpenbar. En annen mulig forklaring er at overvektige mennesker dør tidligere enn normalvektige og derved før aldersdemensen setter inn.

Hvorfor er det viktig å omtale denne problemstillingen? Jo, den er et godt eksempel på at to

egenskaper kan forekomme samtidig uten at det er årsakssammenheng. Forskerne fant ikke at høyere vekt reduserte risikoen, slik undersøkelsen har vært gjengitt i mange media verden over. Lignende feiltolkninger av vitenskapelige artikler er vanlig og kan føre til forvirring blant leserne.

Kilder:

The Lancet

Professor emeritus Kaare R. Norum